

Juhász Károly

1934-2015

Jézus tanúja Ócsán és a Bokorban

Jézusért élt. Közöttünk élt. Velünk élt. Karácsony napjaiban, december 28-án eltemettük. Jézus születésnapján az ő égi születésnapját ünnepeltük. Milyen ünnep az, amikor elszorult torokkal, könnyes szemmel emlékezünk? Emberi. Az emberi élet ilyen: egyik szemünk sír, a másik meg nevet. Szomorkodunk, mert valami itt és most lezárult, mi, itt maradtak szegényebbek lettünk. Örül a lelkünk, mert egy teljes életért adhatunk hálát mennyei Atyánknak. Ugyanakkor bűnbánatot is tarthatunk, mert az utóbbi évek leépülési időszakában Karcsira gondolásaink alig mozdítottak bennünket személyes meglátogatására. Pedig jól tudjuk: a testvérbárság sokkal több, mint együtt működő aktivitás...

Ahol élt, ott tette, ami jót csak tehetett. Ócsa városa volt hasznélvezője annak, hogy Karcsi közösségi ember volt. A közösségért élő ember. Megalapította a Népfőiskolai Erkölcsi és Kulturális Egyesületet. Célja: erkölcsi megújulás, kulturális fejlődés, jó hagyományok megőrzése, környezettudatos életre vezetés volt. Amit értéknek, jónak, igaznak, szépnek és szentnek gondolt, azt tevékenyen igyekezett képviselni. Abban a reményben, hogy ezt hatékonyabban teheti, indult a környék országgyűlési képviselőválasztásán a Zöld Demokraták színeiben (2001). Amikor rákérdeztem az esélyekre, azt mondta: „Egy próbát megér.” Nem nyomult hatalomért, kiváltságokért. Ő nem nyakkendő és lapos táska, megélhetési közéleti ember volt. Éltető volt. Ez vezette, amikor Ócsán képviselővé választották (függetlenként), és évekig „parasztprófétája” volt településének. Amikor ezt a kétesnek ható titulust említettem neki, azt mondta: „Igen. Műveljük a földet, etetjük az állatokat. Ezt kéne a Jézustól tanultak szerint az emberek felé is tenni.” Ezért hívott neves előadókat a Népfőiskolára (például Drábik Jánost), ezért áramoltatta nagy tételekben az adományokat a nagycsaládosok, a szegények felé. Ivóvízfertőzöttség idején ezért hordta lajtos kocsival a tiszta vizet utcáról utcára. Tette a jót hétgyermekes nagycsaládosan, és azután is, hogy két fiukat fiatalon kellett temetniük. Arra is volt ereje, hogy elképesztő harccal, kilincseléssel megvédje az ócsai természetvédelmi területet a hasznélvező erőktől.

Olvassunk bele a korabeli ócsai hírekbe: „Juhász Károly egyházközségi gondnok szervezésében 1989. május 27-én megalakult az Ócsai Katolikus Népfőiskola, az alakuló gyűlésen részt vett Bulányi György SchP és Bisztrai László plébános is. A gondnok, Juhász Károly tevékenységének eredményeként 1994-re minden volt katolikus egyházi ingatlan visszakerült az egyházközség tulajdonába. A polgármester felkérte Bisztrai László plébánost, hogy 1994. október 23-án mondjon ünnepi beszédet a Turul-szobornál...”

A helyi római katolikus egyházközség gondnokaként sokoldalú gyakorlatiasságával, tervezéssel, kivitelezés-

sel a templom ajtajától a templomtoronyig kiírhatnák nevét, amint az első padokra szokták kitáblázni a támogatók nevét. Feleségével, Marikával, akit már évekkel ezelőtt eltemettünk, olyan támaszai voltak a hitéletnek, hogy viccesen mondhattuk: Ócsai Háromság! Nevezetesen: a boldog emlékü Bisztrai Laci bácsi plébános, Marika és Karcsi. Nyitott szívűkkel és nyitott ajtójukkal ők tették lehetővé, hogy hosszú évekig a Bokor Közösség egyik bázisa Ócsa volt: ottani lelki gyakorlatok, rendezvények szép és fejlesztő élményeit őrizzük. Tették ezt annak ellenére, hogy erős ellenszél fújt akkoriban is... Ócsán volt az első Bokorünnepünk is (1976).

Karcsi igaz magyar ember volt. Ez vitte el a süködsi látnokasszony spirituális köréhez is, hiszen a magyarság lelki felemelkedésére kapott ott is buzdítást. Leánya esküvőjét is március 15-re tették 1986-ban, és a díszmagyarban pompázó ifjú pár nyomában kokárdásan vonult végig a falun. (Az államvédelem ezt külön jelentésben „méltatta”: „Az ócsai bulányista bázisközösség demonstrációt akar szervezni a közösség egyik tagja lányának március 15-én tartandó esküvőjén. A tervek szerint az ifjú pár díszmagyarban tartaná esküvőjét, s a rokonságon kívül megjelenő 200 fő bázisközösségi tag kokárdát viselne. A ceremónián részt venne Bulányi György is. – Intézkedés: jelentik a BM III/III Csoportfőnökségnek és tájékoztatják a Pest megyei RFK áb szervét.”)

Az erőszakmentesség kiemelkedő vonása volt Karcsi életének. Harcai, küzdelmei ennek megfelelően alakultak. Sok bántásra szellemi és kapcsolati erővel válaszolt. Nem volt olyan erőszak elleni megmozdulásunk, ahol ő ott ne lett volna az élen. 1988-ban a Kossuth téren, 2001-ben a taszári békemeten kilométereken át cipelte a táblát, csendben, imádságos fegyelemmel (miközben többségünk beszélgetett, énekelgetett). Tábláján ez állt: „Minden háború testvérháború!”

Temetése után Aczélékkel, Kaszapékkal, Csikyékkel, Matyival beszélgetve megállapítottuk: „Ha a meleg fűtőtestekre tesszük otthon kezünket, akkor is Karcsira gondolunk.” Ha ott lettek volna mindazok, akiknek Karcsi ingyen és nagy odafigyeléssel tette a jót, akkor nem ötvenegynéhányan lettünk volna.

Sok-sok ember sarumegoldó tisztelettel emlékezhet rá. Aki nem ismerte a Bokorban, de találkozott volna vele, egy nagyon egyszerű, szegény falusi bácsival találkozott volna. De szegénysége csak látszat volt! Olyan gazdag volt jótetteiben, hogy élete alapvető megnyilvánulásának az adakozást, a segítséget mondhatjuk. Amikor még fizetésektelen voltam, jelképes térítésért adta a kukoricát hízóimnak, a búzát tyúkainknak és... a „kóstoló” csirkehúst, libát, kacsát. Később is csak borítékos diszkrécióval hagyhattam náluk szerény köszönetünket.

Sírja ott van Marikáé mellett az ócsai temető kis kápolnájának tövében, a dombon. Emléke itt van Bokorunkban, szívünkben. Példája arra indít, hogy legalább nagyon igyekezzünk versenyre kelni vele a jótettek megtévésében.

Király Ignác

Emlékeim Juhász Karcsi testvérünkről

Karcsival a Bokor-rendezvényeken, Bokorünnepeken találkoztam. Az emlékezetes ócsai lelkigyakorlaton is, ahol a rendőrség a szemben lévő Tanácsházából fényképezett minket. Felszólalásai a közösségi programokon a maguk egyszerű és radikális megfogalmazásában mindig nagy hatást tettek rám.

Van azonban egy olyan emlékem, amely nem mindennapi. Lékai bíboros a hajósi ifjúsági búcsú után, 1981. szeptember 9-én fél évre felfüggesztett minden papi tevékenységtől, Budapestről kitiltott, és Márianosztrára internált. Előzőleg is már többször hívatott magához, és figyelmeztetett ifjúsági hittanaim, misém és prédikációim miatt, és kétévente áthelyezéssel büntetett.

A felfüggesztés közvetlen kiváltó oka az volt, hogy a hajósi ifjúsági búcsún a kalocsai érsek tilalma ellenére (amely AEH-s parancs volt) a misén elmondtam a beszédemet, amelyben lelepleztem a hierarchia kollaborálását az ateista-kommunista állammal, és beszéltem a katonaságmegtagadásról is. Ezt az engem elítélő okmányban így fogalmazta meg a bíboros: „A nyilvánosság előtt a fennálló államrend kötelező katonai szolgálatra vonatkozó intézkedéseit is kritika tárgyává tette, és erre vonatkozó véleménye úgy értelmezhető, hogy a

katonai szolgálat mindenkinek saját lelkiismeretére van bízva”.

Büntetésem azonnali hatályú volt, noha a felfüggesztés ellen Rómához fellebbeztem. Beköltözésem a márianosztrai plébániára, amely egybeépült a templommal és a börtönnel (ami azelőtt kolostor volt), egészen télig elhúzódott, mert a plébánia tárgyalótermében, ahova költözni kellett volna, nem volt fűtés.

Karcsi testvérem itt lépett közbe. Mint gázvezeték-szerelő, segédjével, az éppen akkor Ócsán lakó, szintén büntetésben lévő Máté Tóth Andrással (Matyival) vállalkoztak a fűtés beszerelésére. Mit tesz Isten, a Bokor igazi erőszakmentes nagyságát mutatva, ők elítélt testvérük börtönének fűtését is ingyen és bérmentve maguk szerelték be.

Külön öröm volt ez számomra egész ott tartózkodásom alatt. (Igaz, nem mindig tartózkodtam ott, mert a tilalom ellenére elhagytam meleg „cellámat”, hogy tovább misézzek, hittanozzak, csoportozzok Budapesten).

Ez az eset különösen is szívembe véste Karcsi testvérem emlékét, segédjével együtt.

Karcsikám, azt kívánom Neked, hogy örökre legyen meleg otthonod az Atyai Házban!

Kovács László

A per

– Kétségbeejtő ez a fiú. Igazán kézbe vehetnéd már a sorsát! Az előbb lopakodott haza, de képzeld, teljesen meztelenül.

Az asszony hangja inkább árulkodott örömről, mint kétségbeesésről.

A férje látszólag nem hallotta ezt az árulkodást. Először nem is fordult a felesége felé. Eltelt így pár másodperc. De aztán mégis ránézett a nőre:

– Ugyan! Fiatal még ahhoz, hogy túl komolyan vegye magát vagy az életét.

Márk mintha csak erre várt volna. Berontott. Az éjszakai pihenőre előkészített egyik fekhely sarkába jól beverte a lábát. Először a fájdalomtól eltorzul arccal csak sziszegni volt képes, s közben tapogatta a sípcsontját, de azután sietősen, szinte kapkodva újságolta el a történeteket, amiből először nem sokat fogtak fel a szülei.

– Elfogták. Semmit nem tett. Mintha nem lett volna képes semmire. Akár egy csirkefogót, úgy vezették el, megkötözött kézzel.

– Kit? – kérdezték egyszerre.

– Hát nem értitek? Akiről már meséltem. A rabbit. Engem is majdnem elkaptak, de sikerült kicsúsznom a kezeik közül. Ott is maradt a... – itt hirtelen témát váltott –, most nem ez az érdekes. Mintha a főpap megbízottai lettek volna. Sokan voltak. Úgy jöttek, mint valami harcba. Botokkal, kardokkal. Hadonásztak, üvöltözték.

Elhallgatott, lerogyott az ágy szélére, és egy ideig maga elé nézett.

Anyja, apja emlékezett rá, hogy mesélt nekik valakiről, aki gyógyított meg tanított. Ifjúkori, kicsit szeleburdi lelkesedésnek vették, ami majd magától elmúlik. Kell a fiatalságnak, hogy példaképe legyen, hogy rajongjon valakiért. Kicsit örültek is, hogy nem valami katonáember a kiszemelt. Egy szegény tanító. Ez jó. Tőle a Tóra ismeretében gazdagodik gyermekük.

Mintha megcsípte volna valami, úgy ugrott fel a fiú:

– El kell mennem.

– Most? Hiszen már éjszaka van. Tudod, hogy apád és én nem szeretjük, ha éjjel nem vagy itthon.

– Muszáj. Tudnom kell, mi történik velem.

Apja karjára kapta a köpenyét, és nagyon határozott hangon kijelentette, hogy ő is megy vele.

Márk nem bánta. Eddig bármit mondott a tanítóról, apja soha nem mutatott iránta érdeklődést. Azt gondolta: Érdekesek ezek a felnőttek! Éppen most lett rá kíváncsi apám, amikor már minden mindegy?

De a fiú tévedett, nem a tanító sorsa izgatta a férfit, hanem a fiát féltette.

Sietve haladtak a sötét utcán. Az első szokatlan dolog az volt az apának, hogy a főpap kapuja ki volt tárva. Mintha várták volna őket. A másik, amin mind a ketten meglepődtek, a nyüzsgés volt. Ilyen későn mit keres itt ez a sok ember?

...

A főpap számára megmagyarázhatatlan volt, miért érez ilyen feszültséget. Gyomra kösziklaként nyomta az agyát. Igazából örülnie kéne. De nem. Nemhogy nem örült, inkább egyre idegesebb lett. *Csak lenne már vége! Ja, még el sem kezdtük.*

Az ablak előtt állt, de nem kifelé nézett, hanem önön zavarát figyelte.

Hirtelen rádöbent, mit is lát az udvarán. Egyre többen vannak. Most is beballagott két férfi. Aztán megint egy. Hideg lehet – állapította meg abból, amit látott. Akik jöttek, összehúzták magukon köpenyüket. Csak a ruhája árulkodott némelyikről, hogy honnan való. Az arcukat legtöbbször takarták valahogy. Akik már régebben ácsorogtak a köves udvaron, azok a tűz körül beszelgették. Nem tudta eldönteni, ez most jó-e, hogy ennyi ember előtt kénytelenek a foglyot kihallgatni, vagy rossz? Lehet, hogy nem volt jó ötlet kinyitni bárki